

Схаб К.Р.

Державний торговельно-економічний університет

МІЖНАРОДНИЙ ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ОДИН З ВЕКТОРІВ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ

Міжнародний трансфер технологій є важливим вектором для інноваційного розвитку, підвищення конкурентоспроможності на світовому ринку та пришвидшення модернізації промислових секторів на основі передачі знань, технологій, інноваційних рішень та досвіду від однієї країни до іншої.

За допомогою міжнародного трансферу технологій, українські компанії можуть стати частиною глобальних ланцюгів створення доданої вартості. Це відкриває нові можливості для експорту високотехнологічної продукції та послуг. Конкретним прикладом є співпраця України з Туреччиною в галузі авіаційних двигунів і безпілотних літальних апаратів (БПЛА).

Мотор Січ, українська компанія, що спеціалізується на виробництві авіаційних двигунів, співпрацює з турецькою компанією Baykar Makina, яка відома своїми бойовими безпілотниками Bayraktar TB2 та новішими важкими БПЛА Akinci. У 2022 році компанія "Мотор Січ" продовжила співпрацю з турецькою компанією Baykar Makina, поставивши двигуни для безпілотників Bayraktar Akinci. Протягом року було експортовано 30 двигунів AI-450T, достатніх для оснащення 15 безпілотників Akinci.

Міжнародний трансфер технологій в цьому випадку є двостороннім процесом. Туреччина, отримуючи українські авіаційні двигуни, забезпечує власне виробництво сучасних безпілотних літальних апаратів. Водночас Україна отримує доступ до передових технологій у сфері БПЛА, що є новою галуззю для розвитку вітчизняного оборонного комплексу. Таким чином, обидві країни виграють, підвищуючи свою технологічну конкурентоспроможність [1].

Авіаційні двигуни є однією з ключових експортних статей для української авіапромисловості. Успіх на цьому ринку може зміцнити позиції України як важливого постачальника високотехнологічних компонентів для світових оборонних програм, а співпраця з Туреччиною та іншими країнами, які закуповують турецькі безпілотники, сприяє підтримці тисяч робочих місць на підприємстві "Мотор Січ". Це також забезпечує надходження податків до українського бюджету.

Врешті, створення технологічного ланцюжка за принципом "Україна "поток" постачає двигуни – Туреччина їх використовує для "поток" виробництва БПЛА" матиме своє стратегічне значення для будівництва в нашій країні заводу по виробництву безпілотників Bayraktar TB2, що сприяє інноваційному розвитку нашої української економіки.

Не можна не зазначити, що впровадження передових технологій допомагають зменшувати залежність від застарілих і неефективних виробничих процесів. Яскравим прикладом є Інтеграція української аерокосмічної галузі в Європу. Пропоную розглянути декілька напрямів розвитку інтеграційних процесів.

1. Співпраця в передових космічних проектах: ЄКА та ЄС мають амбітні плани щодо дослідження космосу, включаючи місії на Місяць і Марс, а також розробку нових супутникових технологій. Україна могла б зробити внесок у ці проекти через свій досвід у розробці супутників і технологіях дистанційного зондування.

2. Залучення до нової космічної економіки та комерційної діяльності: ESA все більше співпрацює з стартапами та компаніями космічної галузі. Космічна галузь України могла б інтегруватися через партнерство та участь у комерційній космічній діяльності, включаючи розробку нових космічних технологій і додатків.

3. Участь в освітніх і дослідницьких ініціативах: співпраця ESA часто також поширюється на освітні та дослідницькі установи. Українські освітні та дослідницькі установи могли б інтегруватися в ці мережі, сприяючи та отримуючи користь від спільних знань та інновацій у космічній технології [2].

Така співпраця на основі інноваційного розвитку та технологічних обмінів впливає на розвиток України не лише в інноваційному аспекті, а й в політичному, економічному та соціальному.

Історія українських відомих технологій, на думку автора, починається дуже давно - ще з літака АН-225. Легендарний «Антонов» славиться до сьогодні. Завдяки високоякісним розробкам, Україна може вкладатись в технологічні обміни між країнами та виходити на міжнародну арену як відомий гравець у сфері високотехнологічних розробок, попит на яких був, є і буде. Однією з інвестицій України може стати інноваційне використання цього ж літака АН-225. Розроблений як найбільший літак у світі, АН-225 має потенціал для горизонтального запуску в космос. Інші літаки, які б забезпечували горизонтальний старт, можливі, якщо Ан-225, який сильно постраждав під час атаки росії на Київ, не вдасться відновити. Горизонтальний запуск, використовуючи здатність літака запускати орбітальні апарати з верхніх шарів атмосфери, може дати кілька переваг. Це може відкрити можливість живлення космічних кораблів за допомогою лазерних променів, щоб значно зменшити споживання палива та викиди, підвищити гнучкість запуску та призвести до повністю багаторазових систем запуску. Такий підхід міг би конкурувати та, можливо, перевершити існуючі методології запуску з точки зору ефективності, впливу на навколишнє середовище та вартості запуску [3].

Отже, міжнародний трансфер технологій на вищезгаданих прикладах співпраці підкреслює ключову роль міжнародного партнерства для інноваційного розвитку української економіки. Він дозволяє зберігати і розвивати критичні технології, інтегрувати Україну в глобальні ринки та створювати нові можливості для економічного зростання через інновації.

Перелік посилань:

1. Ваукар та "Мотор Січ" уклали угоду про співпрацю: турецькі безпілотники матимуть українське "серце" | Defense Express. Військовий портал Defense Express - все про військову справу. URL: <https://defence-ua.com/weapon and tech/baykar ta motor sich uklali ugodu pro spivpratsju turetski bez pilotniki matimut ukrajinske sertse-4862.html>

2. Інтеграція української аерокосмічної галузі в Європу - Аерокосмічний портал України. Аерокосмічний портал України. URL: <https://space.com.ua/2024/02/24/integratsiya-ukrayinskoyi-aerokosmichnoyi-galuzi-v-yevropu/>

3. 35 років тому Ан-225 «Мрія» вперше піднявся у небо і відтоді встановив понад 200 світових рекордів. Бабель | Розповідаємо про політику, культуру і суспільство в Україні. Останні новини детально і неупереджено. URL: <https://babel.ua/texts/74420-33-roki-tomu-an-225-mriya-vpershe-pidnyavsya-u-nebo-i-vidtodi-vstanoviv-ponad-200-svitovih-rekordiv-zgaduyemo-istoriyu-naybilshogo-ta-yedinogo-u-sviti-litaka-u-15-arhivnih-foto>

4. Економічний розвиток і державна політика. CORE – Aggregating the world's open access research papers. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/149235517.pdf>